

Høring om ulighed i sundhed

Sundheds- og Ældreudvalgets høring om "Ulighed i sundhed" er udsat indtil videre. Nyt tidspunkt for høringen med samme program vil blive fastlagt senere. Høringen var planlagt til den 20. januar, men er altså blevet udsat.

Formål

Formålet med høringen er at få belyst, hvordan ulighed i sundhed kommer til udtryk. Der kan ses på problemstillingen ud fra bl.a. sociale, økonomiske, geografiske og uddannelsesmæssige forhold. Udvalget ønsker at få belyst, hvordan disse faktorer spiller ind for borgernes og patienternes sundhed og muligheder for at få den bedste behandling. Høringen skal også belyse spørgsmål om sociale forskelle og strukturel ulighed, herunder brugerbetaling og forsikringer m.v., samt lige adgang til sundhed og forebyggelse - også for personer, som har særlige problemer eller udfordringer.

Høringen skal bl.a. belyse konkrete problemstillinger og forhindringer i forhold til ulighed i sundhed. Men der skal også drøftes og fremlægges forslag til, hvad der kan gøres, og hvor der kan sættes ind for at komme uligheden til livs.

Foreløbigt program (Der kan fortsat ske justeringer)

9.00-9.05	Velkomst og introduktion Jane Heitmann, formand, Sundheds- og Ældreudvalget - Velkomst og introduktion til høringen.
9.05-10.15	Indlæg fra inviterede indlægsholdere Korte indlæg (ca. 5 min.) fra inviterede indlægsholdere. Efter de enkelte indlæg kan udvalget stille nogle få korte spørgsmål af afklarende karakter Rikke Lund, professor, Københavns Universitet, Institut for Folkesundhedsvidenskab - Ulighed i sundhed i Danmark: Hvordan ser den ud blandt børn, voksne og ældre? Forhold der påvirker social ulighed: Børns tidlige udvikling, risikofaktorer, der forklarer sammenhængen mellem socioøkonomisk position og helbred og social ulighed i sygdomskonsekvenser og tilknytning til arbejdsmarkedet. Hvilke indsatser over for social ulighed i sundhed har vist sig effektive? Morten Sodemann, professor, Syddansk Universitet - Vi ved, der er ulighed i sundhed, og vi ved det hænger sammen med social status, uddannelse og indtægt. Vi ved desværre ikke, hvilke mekanismer som uligheden benytter sig af: Hvordan udvirkes ulighed i forhold til det enkelte menneske? Men man dør f.eks. ikke af kort skolegang, man dør af konsekvenserne i mødet med velfærdssamfundet. Voksne bliver syge i barndommen, men vi mangler en sundhedspolitisk kobling mellem børns opvækstvilkår og forebyggelse af kroniske sygdomme. Sygdomme spiller hinanden værre, end de er, fordi de optræder i bestemte sociale sammenhænge, og det er nødvendigt med en mere "økologisk" forståelse af ulighed, og hvor der skal sættes ind med nye tiltag. Det Ethiske Råd, formanden for rådets arbejdsgruppe om social ulighed i sundhed (udpeges i januar) - Det Ethiske Råd har i efteråret gennemgået processen med udvælgelse af emner til den kommende tids arbejdsplan, og her blev social ulighed i sundhed udvalgt til behandling i 2021. Drøftelser om den sociale ulighed i

	<p>sundhed har ganske ofte afsæt i sundhedsvidenskabelig, samfundsvidenskabelig og økonomisk fagkundskab. Mens rådets kommissorium til den kommende redegørelse vil blive centreret om etikken og de etiske dilemmaer og vinkler knyttet til en given ulighed.</p> <p>Tina Christensen, næstformand, 3F</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ulighed i sundhed er en stor udfordring i Danmark, en udfordring som mange kortuddannede oplever i deres hverdag. Uligheden viser sig på mange områder og forstærkes ofte af såvel den enkeltes økonomi som f.eks. af hårdt fysisk arbejde. Uligheden er ikke statisk, men noget der kan mindskes med de rette politiske beslutninger fulgt op med ændringer i kultur og organisering. <p>Stephanie Lose, formand, Danske Regioner</p> <ul style="list-style-type: none"> - Regionernes arbejde for at komme den sociale ulighed i sundhed til livs: Hvordan skaber vi med en bred forebyggelsesindsats mere lighed i sundhed og råd til fremtidens velfærd? Hvordan arbejder regionerne for, at sundhedsvæsenet ikke forstærker uligheden i mødet med sundhedsvæsenet? Og hvilke opsøgende indsatser fra sundhedsvæsenet kan være med til at skabe mere sundhed for udsatte borgere, som ikke selv kontakter sundhedsvæsenet? <p>Klaus Lunding, formand, Danske Patienter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sundhedsvæsenets strukturer, kultur og ydelser skal gavne alle – uanset navn, titel og postnummer (Monitorering via en social variabel, bindende kvalitetstandarder for kommuner, systematisk inddragelse og differentierede løsninger og forløbsansvar for særligt sårbare m.m.) <p>Thorkild Olesen, formand, Danske Handicaporganisationer</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ulighed i sundhed for patienter med kroniske sygdomme og handicap (Patienter med psykisk sygdom eller nedsat funktionsevne på grund af kronisk sygdom, ulykke m.v. oplever massiv ulighed i sundhed. Levetiden er kortere, livskvaliteten lavere, adgangen til sundhedstilbud ringere. Hvad kan der gøres?) <p>Marcel Meijer, bestyrelsesmedlem i Landdistrikternes Fællesråd og borgmester i Samsø Kommune</p> <ul style="list-style-type: none"> - Præsentation af "Sundhedsoversigt for landdistrikter, mindre byer og større byer" som bidrager med viden om sundhedstilstanden i landdistrikterne. Konkrete tiltag som bør iværksættes for at sikre lighed i sundhed, bl.a. i forhold til læge- og apoteksdækning samt en styrket forbyggende og social indsats m.m.
10.15-11.15	<p>Spørgsmål/svar og debat</p> <p>Udvalget stiller på baggrund af indlæggene spørgsmål til indlægsholderne, som svarer og kommenterer på spørgsmålene.</p>
11.15-11.25	<p>Afsluttende bemærkninger</p> <p>Korte afsluttende bemærkninger fra indlægsholderne på baggrund af høringen.</p>
11.25-11.30	<p>Afrunding</p> <p>Jane Heitmann, formand, Sundheds- og Ældreudvalget</p> <ul style="list-style-type: none"> - Afrunding af høringen og tak for i dag.

Tidspunkt, form og afvikling

Høringen bliver afholdt onsdag den 20. januar 2021 kl. 9.00-11.30 i Landstingssalen i Folketinget.

Høringen bliver afholdt som en offentlig høring og bliver tv-transmitteret på Folketingets tv-kanal og www.ft.dk. Der er ikke adgang til at overvære høringen som tilhører i Landstingssalen.

Høringen bliver indledt med korte indlæg (ca. 5 min.) af de inviterede indlægsholdere. Udvalget kan efter de enkelte indlæg stille nogle få spørgsmål af afklarende karakter. Når alle indlægsholdere har holdt deres indlæg, er der spørgsmål fra udvalget og debat. Udvalgsformand, Jane Heitmann (V), er ordstyrer under høringen og indleder og afrunder høringen.

Sundheds- og Ældreudvalget inviterer Social- og Indenrigsudvalget og Udvalget for Landdistrikter og Øer til at deltage i høringen.

Baggrundsmateriale

Folketingets Biblioteket vil forud for høringen udarbejde baggrundsmateriale til udvalget. Baggrundsmaterialet vil også blive gjort tilgængelig på ft.dk.

Der kan foreløbigt henvises til:

- I regeringens forståelsespapir under punkt 3 "Et styrket velfærdssamfund" fremgår, at der skal tages initiativer med henblik på at skabe større lighed i sundhedsvæsenet.
-
- Danske Patienter har den 31. oktober 2019 sendt en række anbefalinger til Sundheds- og Ældreudvalget vedrørende geografisk og social ulighed i sundhed. (Bilag 57 - 2019-20):
<https://www.ft.dk/samling/20191/almDEL/SUU/bilag/57/index.htm>
- Danske Regioner har afholdt en høring om ulighed den 7. november 2019:
<https://www.regioner.dk/services/arrangementer/tidligere-arrangementer/sundhed-for-alle-2019>
- 3F: Ulighed i Sundhed
<https://www.ft.dk/samling/20201/almDEL/SUU/bilag/143/2296959.pdf>
- Notat fra Danske Regioner om en fælles appel om en folkesundhedslov
<https://www.ft.dk/samling/20201/almDEL/SUU/bilag/75/index.htm>
- Regionernes arbejde for mere social ulighed i sundhed:
<https://www.ft.dk/samling/20201/almDEL/SUU/bilag/74/2278201.pdf>
- Danske Regioner: 360 grader rundt om multisygdom
<https://www.ft.dk/samling/20201/almDEL/SUU/bilag/120/2287565.pdf>
- Sundhedsoversigt for landdistrikter, mindre byer og større byer udarbejdet af Region Midtjylland
<https://www.ft.dk/samling/20191/almDEL/SUU/bilag/270/2159486.pdf>
- Sundhedsstyrelsen, Socialulighed i sundhed og sygdom:
<https://www.ft.dk/samling/20191/almDEL/SUU/bilag/537/2240376.pdf>